

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Вітенка Василя Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 20 частини першої статті 4, пункту 3 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування“

м. К и ї в
9 червня 2022 року
№ 66-2(I)/2022

Справа № 3-184/2021(377/21)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Саса Сергія Володимировича – головуючого, доповідача,
Грищук Оксани Вікторівни,
Кривенка Віктора Васильовича,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Вітенка Василя Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 20 частини першої статті 4, пункту 3 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 49–51, ст. 376) у редакції до внесення змін Законом

України „Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення пенсійного законодавства“ від 15 лютого 2022 року № 2040–ІХ (Голос України, 2022 р., 29 квітня).

Заслухавши суддю-доповідача Саса С.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Вітенко В.І. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 8, частині першій статті 9, статті 24, частині першій статті 55, статті 64, пункту 1 частини першої статті 129 Конституції України (конституційність) положення пункту 20 частини першої статті 4, пункту 3 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс), абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–ІV в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення пенсійного законодавства“ від 15 лютого 2022 року № 2040–ІХ (далі – Закон).

Відповідно до оспорюваних положень Кодексу:

– адміністративна справа незначної складності (малозначна справа) – адміністративна справа, у якій характер спірних правовідносин, предмет доказування та склад учасників тощо не вимагають проведення підготовчого провадження та (або) судового засідання для повного та всебічного встановлення її обставин (пункт 20 частини першої статті 4);

– для цілей Кодексу справами незначної складності є справи щодо „оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам,

виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг“ (пункт 3 частини шостої статті 12);

– не підлягають касаційному оскарженню „судові рішення у справах незначної складності та інших справах, розглянутих за правилами спрощеного позовного провадження (крім справ, які відповідно до цього Кодексу розглядаються за правилами загального позовного провадження), крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії справ незначної складності помилково“ (пункт 2 частини п'ятої статті 328);

– суд касаційної інстанції відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо „касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню“ (пункт 1 частини першої статті 333).

Згідно з абзацом третім частини третьої статті 45 Закону якщо особа після призначення пенсії по інвалідності продовжувала працювати і набула не менш як 24 місяці страхового стажу після призначення (попереднього перерахунку) пенсії незалежно від перерв у роботі, при переведенні вперше з пенсії по інвалідності на пенсію за віком застосовується середня заробітна плата (дохід), визначена частиною другою статті 40 Закону для призначення пенсії.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Вітенко В.І. звернувся до суду з позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії, а саме врахувати при

призначенні йому пенсії за віком показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, за три календарних роки, що передують року звернення за призначенням пенсії.

Тернопільський окружний адміністративний суд рішенням від 20 січня 2021 року, яке Восьмий апеляційний адміністративний суд постановою від 13 квітня 2021 року залишив без змін, відмовив Вітенку В.І. у задоволенні позову. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 12 травня 2021 року відмовив Вітенку В.І. у відкритті касаційного провадження.

Автор клопотання вважає, що оспорювані положення Кодексу «є дискримінаційними та порушують конституційне право на „рівний доступ до правосуддя“, оскільки ставить учасників судового процесу у нерівне становище перед законом і судом». Вітенко В.І. також зазначає, що внаслідок перерахунку пенсії відповідно до абзацу третього частини третьої статті 45 Закону його позбавлено „права на рівноправність застрахованих осіб щодо отримання пенсійних виплат особами, які досягли пенсійного віку“, оскільки йому „нараховано пенсію в значно меншому розмірі“.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування

тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз конституційної скарги свідчить про те, що автор клопотання, стверджуючи про невідповідність Конституції України положень пункту 20 частини першої статті 4, пункту 3 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу, не обґрунтував, у чому саме полягає неконституційність вказаних положень Кодексу, а обмежився наведенням змісту положень Конституції України, Кодексу, посиланням на міжнародні акти.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що цитування приписів Основного Закону України, положень законів України, посилання на міжнародні акти без наведення аргументів щодо невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності останніх (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018, від 19 березня 2019 року № 11-у/2019).

Конституція України не містить положень щодо обов'язкового касаційного перегляду усіх без винятку судових рішень. Згідно з пунктом 8 частини другої статті 129 Основного Закону України однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення.

Конституційний Суд України у Висновку від 20 січня 2016 року № 1-в/2016 зазначив, що „особі має бути гарантовано право на перегляд її справи судом апеляційної інстанції. Після апеляційного розгляду справи сторони судового процесу можуть бути наділені правом оскаржити судові рішення першої та

апеляційної інстанції до суду касаційної інстанції у випадках, визначених законом, що сприятиме забезпеченню реалізації принципу верховенства права“ (абзац другий підпункту 3.6.3 підпункту 3.6 пункту 3 мотивувальної частини).

Вітенко В.І. також не обґрунтував тверджень щодо невідповідності абзацу третього частини третьої статті 45 Закону Конституції України, а фактично висловив незгоду із судовими рішеннями, ухваленими в його справі.

Таким чином, автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Вітенка Василя Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 20 частини першої статті 4, пункту 3 частини шостої статті 12, пункту 2 частини п'ятої статті 328, пункту 1 частини першої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення пенсійного законодавства“ від

15 лютого 2022 року № 2040–ІХ на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**